

mluví se pouze o zjištěných nesprávnostech a nepořádcích, obžalovaným zaviněných, a sám rozsudek v několika případech obžalovaného sprostil z důvodu, že soud nabyl přesvědčení, že tu nejde o čin trestný, nýbrž o nesprávnosti a nepořádky v účetních knihách. Vzhledem k tomu, že zjištěné zpronevěry, jež dosáhly celkem 95.946 Kč 93 h, spadají částečně do roků 1905 až 1907, 1909 až 1911, takže není vyloučeno, že do roku 1921, kdy obžalovaný se znovu provinil, uplynula lhůta promlčecí (§§y 228 písm. b), 182 tr. zák.), bude posléze po případě nutno zjistiti, zda nejsou aspoň ohledně části zažalovaných skutků dány zákonné podmínky promlčení, při čemž nebude však bez významu, zda tu jde o jednotlivé zpronevěry, z nichž dlužno každou posouditi zvlášť, či o pokračování v jednotné, delší dobu trvající trestné činnosti.

Čís. 2494.

Poměr svěřeni není založen již hospodářskou, společenskou nebo jinakou závislostí sváděné osoby na svůdci; využívání takové závislosti ve směru §u 132 tr. zák. poukazuje samo o sobě toliko ke skutkové podstatě útisku podle §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.

Poměr »svěřeni« předpokládá, že dohlédací osoba (svůdce) má povinnost vésti svěřenou osobu k správnému smýšlení a řádnému životu ve věcech pohlavních tím, že bdí nad jejím mravním chováním a neporušeností. Zda tomu tak, o tom rozhoduje jedině, zda se taková povinnost obecně předpokládá v poměru, který se skutečně, třebaš ne podle příslušných ustanovení civilního práva, utvořil mezi osobou dohlédací a osobou svedenou.

Pokud sem spadá poměr mezi zaměstnavatelem a čeledí.

Pojem »svedení k vykonání (dopuštění) smilných činů« není naplněn již tím, že smilný čin byl pachatelem na dotčené osobě nebo s ní předsevzat, nýbrž předpokládá se činné nebo trpné, avšak v obou případech vědomé a úmyslné propůjčení se svěřené osoby k smilnému jednání.

Prostředkem k svedení mohou býti nejen dary, lichocení, sliby a podněcování smyslů, nýbrž i násilí (fysické), pokud se jím má svěřená osoba učiniti povolnou k páchání (trpění) smilného činu, nedosahuje-li násilí té intensity, že jím jest volnost vůle naprosto zrušena.

Trestný pokus zločinu podle §u 132 tr. zák. předpokládá úmysl pachatelův, svésti osobu jeho dohledu svěřenou k vykonání (dopuštění) s m i l n ý c h činů.

»Smilným činem« jest rozuměti jakékoliv jednání, vyvěrající nebo směřující k podráždění pohlavního pudu jiné osoby, přiči-li se zároveň hrubým způsobem tomu, co káže slušnost ve věcech pohlavního života.

Pouhé neslušné, snad i objektivně necudné doteky nemusí nutně opodstatniti pojem smilných činů, staly-li se na př. jen ze žertu nebo svévole a chybí-li jim proto některá z oněch náležitostí.

Přestupek §u 411 tr. zák. nepředpokládá nutně přímý úmysl, ublížiti jiné osobě na těle, nýbrž stačí jakýkoliv, i jiný úmysl nepřátelský, jakým jest obzvláště úmysl s někým zle nakládati, porušiti jeho tělesnou nedotknutelnost způsobením mu byť i jen přechodné bolesti, nevolnosti a pod.

Onen znak úmyslnosti není však opodstatněn pouhým zjištěním, že pachatel jednal ve zlosti.

(Rozh. ze dne 2. října 1926, Zm II 203/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 26. března 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu dílem dokonáným, dílem nedokonáným podle §§ů 8, 132 III. tr. zák. a přestupkem lehkého ublížení na těle podle §u 411 tr. zák., pokud čelila proti výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu podle §u 132 III. tr. zák. v případě Boženy B-ové (odst. čís. I. rozsudečného výroku). Naproti tomu vyhověl zmateční stížnosti, pokud čelila proti výrokům, jimiž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonáného svedení ke smilstvu podle §§ů 8, 132 III. tr. zák. v případě Anastazie P-ové (odst. číslo II.) a přestupkem lehkého ublížení na těle podle §u 411 tr. zák. (odst. čís. III. výroku rozsudečného), zrušil napadený rozsudek v těchto výrocích, jakož i ve výroku o trestu a výrocích souvisejících jako zmatečný a věc vrátil témuž nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po stránce hmotněprávní namítá stížnost proti výroku o zločinu svedení a svádění ke smilstvu, že ani Božena B-ová, ani Anastazie P-ová nebyly svěřeny dohledu stěžovatelovu a že B-ová nebyla ke smilstvu svedena, protože smilné činy byly na ní předsevzaty bez jejího přivolení. Tyto námítky neobstojí. Poměr mezi svůdcem a svedenou (sváděnou) osobou, jež mají na zřeteli slova zákona »osobu svěřenou jeho dohledu«, není arciž založen již hospodářskou, společenskou nebo jinakou závislostí této osoby na svůdci. Využívání takové závislosti ve směru §u 132 III. tr. zák. poukazuje samo o sobě toliko ke skutkové povaze útisku podle §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n. Pro onen poměr však se předpokládá, že účelem dohledu jest zabezpečení právního statku §em 132 tr. zák. chráněného, t. j. mravního vývinu a mravní neporušenosti svěřené osoby v oblasti pohlavního života, neboli že svůdci (dohlédací osobě) náleží povinnost, by vedl svěřence ke správnému smýšlení a řádnému životu ve věcech pohlavních tím, že bdí nad jeho mravním chováním a neporušeností. Zdali tomu tak, o tom rozhoduje jedině, zda se taková povinnost obecně předpokládá v poměru, jenž skutečně, třeba ne přesně podle příslušných ustanovení civilního práva utvořil mezi osobou dohlédací a osobou svedenou. Takovým poměrem jest podle obecných pravidel a názorů životních obzvláště na venkově poměr mezi zaměstnavatelem a čeledí, je-li čeledínu (služce) ještě třeba vedoucí ruky, péče a ochrany v oněch směrech vzhledem na tělesnou, najmě ale duševní a mravní nedospělost, na nedostatek zkušeností a na neporozumění nebo nedostatečné porozumění dosahu smilných činů. Vý-

razem tohoto obecného předpokladu jest patrně i ustanovení §u 17 zákona ze dne 2. května 1886, čís. 53 z. zák. pro Moravu, že čeledín stane se vstupem do služby členem (společně) domácnosti zaměstnavatelovy a staví se proto pod zvláštní dozor zaměstnavatelův, že zaměstnavatel má čeleď přidržovati k mravnému a slušnému chování doma i mimo dům a že jest zaměstnavatel za tím účelem oprávněn k vážným připomínkám a důtkám.

V souzeném případě šlo o děvčata, jež byla v rozhodné době podle rozsudečných zjištění teprve v sedmnáctém, pokud se týče osmnáctém roku svého věku. V takovém stáří není ve zdejších krajích pravidelně mravní vývin děvčat ukončen a nejsou ještě u nich dosti ustáleny názory o zavržitelnosti a o možných následcích smilných činů. K dokončení duševního a mravního vývinu B-ové a P-ové nepoukazuje skutečnost, že sloužily již několik let u cizích lidí a samy si služební místa vyhledaly. Skutečnost ta, v rozsudku ostatně nezjištěná, poukazovala by spíše k tomu, že se děvčatům právě v letech pro mravní vývin v ohledu pohlavního života důležitých nedostalo nutné výchovy se strany rodičů. Výpověď svědka K-ho, že se bavil večer s B-ovou u jejího okna, nepoukazuje — jak stížnost neprávem dovozuje — k tomu, že měla přes svůj mladistvý věk důvěrné poměry s hochy, a k mravní schátralosti její. Skutečnosti četnictvem vyšetřené, že byla již jako školačka náchylna ke krádežím, že se ráda toulá s místa na místo a nepožívá valné pověsti, nejsou příznakem tělesné, duševní a mravní dospělosti, nýbrž spíše zjevem duševní a mravní méněcennosti, pro niž bylo B-ové dozoru a výchovy více třeba než děvčatům téhož stáří duševně a mravně úplně normálním. Oběma děvčatům bylo v osobě zaměstnavatele potřeba ruky, která by je vedla k mravnému životu a chránila je před nemravnými nástrahami, tím spíše, že sloužila v místě od jejich domova značně vzdáleném a neovládala jazyk obyvatelstva tohoto kraje, takže se nemohla vůbec nebo jen se značnými obtížemi dovolati rady, pomoci a ochrany rodičů, příbuzných anebo jiných lidí poctivého smýšlení. Proto nelze — dospěl-li nalézací soud z mladistvého věku B-ové a P-ové a ze skutečnosti, že byly jako Češky německého jazyka jen málo znalé v německé vesnici skoro opuštěny, a z ustanovení čeledního řádu k závěrům, že svědkyně potřebovaly ochrany a péče nad svým mravním chováním, a že tato ochrana i péče náležely stěžovateli jako hlavě rodiny, v jejíž domácnosti jako služky pracovaly — důvodně vytýkati, že ho k závěrům těm vedla hlediska právně pochybná nebo právně neúplná, takže nelze ani vytýkati právní omyl dalšímu, o ony závěry opřenému závěru, že B-ová i P-ová byly svěřeny doзору stěžovatele. Neboť jen o tom se mluví v napadeném rozsudku a zcela neprávem stížnost dovozuje, že nalézací soud vychází z předpokladu, že B-ová a P-ová byly stěžovateli svěřeny k vyučování (němčině).

Pojem svedení k vykonání nebo dopuštění smilných činů není arciť, jak stížnost správně podotýká, naplněn již tím, že byl smilný čin pachatelem na dotčené osobě nebo s ní předsevzat, aniž tato sama k takovému počínání pachatele zavdala podnět. Předpokládá se naopak činné nebo trpné, avšak v obou případech vědomé a úmyslné propůjčení se svěřené osoby k smilnému jednání, jinými slovy předpokládá se, že smil-

ným jednáním svěřené osoby nebo její trpností vůči smilnému jednání na jejím těle předsevzatému uskutečňuje se rozhodnutí její vůle pachatelem vyvolané. Avšak stačí, že vůle svedené osoby nebyla by se brala tímto směrem, kdyby nebyl na ni působil pachatel — svůdce. Zákon nerozeznává, jakými prostředky pachatel onen směr vůle svedené osoby přivodil, a protiprávnost skutku, jehož podstatou jest řízení vůle svěřené osoby ku chování se smilnému, není nikterak dotčena růzností prostředků pachatelem použitých. Proto nejsou prostředkem svedení jen — jak stížnost mylně za to má — dary, lichocení, sliby a jinaké podněcování smyslnosti. Jest jím i násilí, pokud se jím svěřená osoba má učiniti povolnou k páchání nebo trpění smilného činu. Arciž nesmí násilí býti té intensity, že jím jest volnost vůle naprosto zrušena. Než té intensity násilí stěžovatelem vůči B-ové použité podle zjištění nalézacího soudu nebylo. Rozhodovací důvody netoliko nevyslovují, že se B-ová stěžovatelovým násilím stala neschopnou k odporu, nýbrž uvádějí naopak, že se B-ová o skutcích obžalovaného nezmínila hned ani vůči jeho manželce, aniž komu jinému, takže dlužno za to míti, že mohla přece klásti odpor. Z toho jest zřejmo, že nalézací soud došel k přesvědčení, že by se B-ová, kdyby byla vážně chtěla, stěžovateli v obou případech byla ubránila a že se soulože, došlo-li přes to k nim, staly s přivolením B-ové, poněvadž z té neb oné pohnutky přízpůsobila svou vůli, původně se vzpírající, následkem působení stěžovatelova k tomu, co tento na ní žádal, používaje k svedení prostředku fysického násilí. Námitka stížnosti je tím spíše pochybena, an by stěžovatel, kdyby byl zrušil násilím volnost vůle B-ové naprosto a zneužil její neschopnosti, klásti mu odpor, k mimomanželské souloži s ní, propadl přísnějšímu ustanovení §u 125 tr. zák. Ve všech dosud probraných směrech ukázala se tudíž stížnost bezdůvodnou. Jelikož tím jsou vyvráceny veškeré výtky, jež stížnost činí rozsudkovému výroku, kterým byl stěžovatel uznán vinným zločinem dokonaného svedení ke smilstvu v případě Boženy B-ové, bylo zmateční stížnost v tomto směru jako bezdůvodnou zavrhnouti.

Naproti tomu dlužno stížnosti přisvědčiti, že v napadeném rozsudku není způsobem bezvadným a odpovídajícím správnému výkladu zákona zjištěna skutková podstata zločinu (nedokonaného) svádění ke smilstvu v případě Anastazie P-ové. Rozsudek především neobsahuje přesného a jasného výroku o tom, k čemu v tomto případě směřoval zlý úmysl obžalovaného. Věta rozhodovacích důvodů, že se stěžovatel choval dotěrně i k B-ové, ovšem s lepším výsledkem než u P-ové, mohla by poukazovati k předpokladu nalézacího soudu, že stěžovatel chtěl i P-ovou svést k souloži, kdežto pozdější věta, že i ohmatávání na prsou jest smilným činem, zdá se svědčiti tomu, že nalézací soud předpokládal, že se stěžovatelův úmysl omezil na necudné doteky poprsí P-ové, t. j. že stěžovatel zjištěným jednáním chtěl P-ovou přiměti k tomu, by se při dalších necudnostech tohoto druhu chovala trpně. Aby se však mohlo mluvit o trestném pokusu zločinu podle §u 132 III. tr. zák., muselo by býti zjištěno, že obžalovaný jednal v úmyslu, by služku jeho dohledu svěřenou svedl k vykonání nebo dopuštění smilných činů. Smilným činem dlužno

arcíř rozuměti jakékoliv jednání vyvěrající z podrážděného pudu pohlavního nebo směřující k podráždění pohlavního pudu jiné osoby, jestliže se zároveň hrubým způsobem přičí tomu, co káže slušnost ve věcech pohlavního života. Při tom však dlužno míti na zřeteli, že pouhé neslušné, snad i objektivně necudné doteky nemusí s tohoto hlediska nutně opodstatniti pojem smilných činů, staly-li se na příklad jen ze žertu nebo svévole a chybí-li jim proto některá z oněch náležitostí, což nutno vždy posouditi a zjistiti s uvážením všech okolností případu. Jelikož podle toho, co uvedeno, skutková podstata zločinu podle §§ů 8, 132 III. tr. zák. není ve všech uvedených směrech dostatečně opodstatněna skutečnostmi v rozsudku zjištěnými, trpí odsuzující výrok v této části zmatečností podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Nezbylo proto než dotčený výrok o vině, jakož i výrok o trestu a výroky s tím související zrušiti a podle §u 288 čís. 3 tr. ř. věc vrátiti nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl. Při tom bude nalézacímu soudu též zaujmouti stanovisko k otázce, ve kterém z jednotlivých počinů, předsevzatých stěžovatelem vůči Anastazii P-ové, dlužno spatřovati trestný čin, a zda dlužno tu kterou událost pokládati za skutek samostatný, či zda v celku všech zjištěných událostí jde o skutek jednotný a jediný.

Proti výroku o přestupku §u 411 tr. zák. namítá stížnost, že pro tuto skutkovou podstatu není tu pojmového znaku úmyslnosti, takže prý v tomto případě jde nanejvýše o přestupek §u 431 tr. zák. Pokud jde o pojem úmyslnosti, není podle stálé judikatury zrušovacího soudu se zřetelem na zásady §u 1 tr. zák. právního důvodu, vymezení pro skutkové podstaty zločinu podle §u 153 tr. zák. a přestupku §u 411 tr. zák., třeba tato místa zákona mluví o úmyslném poškození na těle, zlý úmysl jinak, najmě úžeji než jak jest vymezen pro skutkovou podstatu zločinu těžkého poškození na těle v §u 152 samým zákonem slovy »byl ne v úmyslu, by ho usmrtil, ale přece v jinakém úmyslu nepřátelském.« I pro přestupek §u 411 tr. zák. nepředpokládá se přímý úmysl ublížiti jiné osobě na tělesné neporušenosti. Stačí jakýkoli, i jiný úmysl nepřátelský, jakým jest obzvláště úmysl s někým zle nakládati, porušiti jeho tělesnou, nedotknutelnost způsobením mu byl přechodné bolesti, nevolnosti a podobně. Avšak zmateční stížnost má pravdu potud, že znak úmyslnosti nedošel v napadeném rozsudku dostatečného opodstatnění zjištěním, že obžalovaný jednal ve zlosti. Neboť tím se zjišťuje toliko pohnutka stěžovatelova jednání, nikoli však, že obžalovaný jednal proti B-ové v úmyslu nepřátelském. Pohnutka takto zjištěná sama o sobě nevystihuje ještě náležitosti úmyslu nepřátelského, poněvadž může také býti příčinou pouhého překročení výkonu domácí kázně z nedbalosti. Bylo proto i v tomto směru zmateční stížnosti vyhověti, výrok odsuzující stěžovatele pro přestupek §u 411 tr. zák. jako zmatečný podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř. zrušiti a uložití nalézacímu soudu, by i po této stránce věc znovu projednal a rozhodl, přihlížeje k nezrušenému výroku, že stěžovatel jest vinen zločinem svedení ke smilstvu podle §u 132 III. tr. zák. v případě Boženy B-ové.